

Nota en relació amb l'Avantprojecte de Llei de memòria democràtica de Catalunya (SIG24JUS1797)

En relació amb l'Avantprojecte de Llei de memòria democràtica de Catalunya (SIG24JUS1797), i a partir de les observacions efectuades per la Secretaria de Salut Pública, el Departament de Salut, fa les següents consideracions i suggeriments:

En l'àmbit de la sanitat mortuòria, si parlem de restes i si tenim en compte que el període al que es refereix l'Avantprojecte -d'acord amb el que s'assenyala en el seu article 1, lletra b)- abasta fins l'any 1980 (*fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya (1980) d'ençà de la fi de la Guerra Civil*), 44 anys, faríem referència a **restes òssies**.

Quan l'Avantprojecte es refereix a *restes humanes*, d'acord amb la terminologia de la sanitat mortuòria, hauria de dir **restes òssies**, ja que són conceptes substancialment diferents i que tenen un tractament diferenciat.

La regulació sobre sanitat mortuòria defineix les restes humanes com :

Restos humanos: Partes del cuerpo humano de relevancia anatómica o judicial, procedentes de amputaciones e intervenciones quirúrgicas, autopsias clínicas o judiciales, abortos y actividades de docencia o investigación. (Guía de consenso sobre SM)

Restes humanes: Parts del cos humà d'entitat suficient procedents d'activitats de docència o investigació, d'avortaments a partir de la setmana 26 de gestació, amputacions o mutilacions que afecten a extremitats superiors o inferiors a partir del colze o del genoll. Queden excloses les mans i els peus així com a apèndix, òrgans i vísceres. (Projecte de Decret de Sanitat Mortuòria)

- Pel que fa a l'article 26. *Actuacions de localització, recuperació i identificació de persones desaparegudes*, es proposen les següents modificacions:

a) En l'apartat 4 es considera oportú i es proposa substituir la referència a normativa sanitària per normativa sobre sanitat mortuòria.

b) En l'apartat 10, es proposa substituir l'expressió restes humanes per restes òssies.

- Pel que fa a l'article 28. *Descobriments de restes*, es proposa el següent redactat, pel que fa als apartats 1, 2 i 3:

1.L'Administració de la Generalitat ha de comunicar a l'autoritat judicial competent les troballes de restes **òssies** de persones desaparegudes.

2.En el cas que, de manera casual, algú descobreixi restes **òssies** que puguin correspondre a les persones desaparegudes a què fa referència l'article 23, ho ha de fer saber, en el termini de quaranta-vuit hores, a l'Administració de la Generalitat o a l'Ajuntament corresponent, el qual ho ha de comunicar al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica en el termini de quaranta-vuit hores.

3.Les restes han de romandre en el seu emplaçament original, excepte quan es tracti de restes que es trobin a la superfície terrestre i siguin fàcilment transportables per part de la persona que les ha trobat, la qual les ha de lliurar a l'Administració de la Generalitat o a l'Ajuntament corresponent en el termini de quaranta-vuit hores, a qui ha de comunicar l'indret on s'ha efectuat la troballa, sens perjudici del que estableix l'article 26.10. Mai no es poden extreure restes, tant si es tracta de restes **òssies humanes** com d'objectes o altres béns mobles que hi puguin estar associats, quan calgui fer qualsevol remoció de terra, per mínima que sigui, ni quan calgui deslligar-los de cap altre objecte o resta.

- Pel que fa a l'article 29. *Tractament i identificació de les restes recuperades*, es considera oportú que s'introdueixi un nou apartat que aclareixi que les restes òssies han de ser tractades d'acord amb el que determini la normativa vigent sobre sanitat mortuòria. Es proposa, doncs, el següent redactat:

1.L'Administració de la Generalitat, a través dels departaments competents, garanteix el manteniment i el desenvolupament d'un programa d'identificació genètica específic, públic i gratuït per a tots els familiars inscrits al Cens de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista que hagin consentit participar-hi, amb l'objectiu de poder identificar les persones desaparegudes. Als efectes que estableix aquesta llei, resta habilitada per establir un banc de dades genètiques de víctimes i familiars, d'acord amb el que estableix l'apartat 6 de la disposició addicional quarta.

2.Les restes **òssies** tindran el tractament que determini la normativa vigent en matèria de sanitat mortuòria.

3.Les restes **òssies humanes** recuperades de conformitat amb l'article 26 són analitzades, si s'escau, dins el programa d'identificació genètica.

4.Les restes **òssies humanes** que hagin estat traslladades i no siguin reclamades han de ser inhumades en el cementiri corresponent al terme municipal en què es van trobar, en els termes establerts per ~~reglament~~ **la normativa vigent en matèria de sanitat mortuòria**.

*5. El tractament i el lliurament de les restes **òssies** ~~humanes~~ i dels objectes i altres béns mobles associats a aquestes, si escau, s'efectuen d'acord amb el que s'estableix per reglament.*

6. Els objectes i altres béns mobles associats que reuneixin els valors propis del patrimoni cultural han de rebre la destinació que determina la normativa sectorial aplicable.

7. L'Administració de la Generalitat ha d'impulsar la inscripció de la mort de les víctimes desaparegudes, de conformitat amb la disposició addicional vuitena de la Llei 20/2011, de 21 de juliol, del Registre Civil.

- Pel que fa a l'article 76 *Infraccions*, es proposa incorporar les següents modificacions:

1. Són infraccions molt greus:

*c) Realitzar, sense haver efectuat la comunicació prèvia a què fa referència l'article 25.4, remocions de terres, construccions o altres actuacions que afectin terrenys on hi hagi la certesa o es presumeixi que existeixen restes **òssies** ~~humanes~~ de persones desaparegudes (...)*

2. Són infraccions greus:

*a) Realitzar, sense haver efectuat la comunicació prèvia a què fa referència l'article 25.4, remocions de terres, construccions o altres actuacions que afectin terrenys on hi hagi la certesa o es presumeixi que existeixen restes **òssies** ~~humanes~~ de persones desaparegudes (...)*

3. Són infraccions lleus:

*a) Realitzar, sense haver efectuat la comunicació prèvia a què fa referència l'article 25.4, remocions de terres, construccions o altres actuacions que afectin terrenys on hi hagi la certesa o es presumeixi que existeixen restes **òssies** ~~humanes~~ de persones desaparegudes (...)*

*f) Conduir o traslladar restes **òssies** ~~humanes~~ com a conseqüència dels procediments de localització sense comunicar-ho prèviament al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica.*

- Pel que fa a la Disposició Transitòria es proposa modificar el seu enunciat i el seu contingut i substituir també la referència a restes humanes per restes òssies

*Possessió de restes ~~humanes~~ **òssies** de víctimes i d'objectes i altres béns mobles associats*

*En el termini de dos anys a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei, les persones físiques i jurídiques que posseeixin restes ~~humanes~~ **òssies** que puguin correspondre a persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil, així com objectes i altres béns mobles associats a dites restes, han de comunicar al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica l'existència de les restes i els objectes i béns esmentats, així com la informació relativa a l'indret on es va efectuar la troballa.*

- Pel que fa a l'article 32 destacar que, a banda de en fosses, és possible que es puguin localitzar restes en osseres o que aquestes restes que es localitzin vagin a parar a una ossera. Per aquest motiu es suggereix incloure les osseres en aquest article, de manera que el seu enunciat i el seu redactat, en l'apàrtat 2 passi a ser el següent:

Article 32. Dignificació de fosses i osseres

2.L'Administració de la Generalitat, mitjançant el departament competent en matèria de memòria democràtica, i d'acord amb les organitzacions associatives d'ens locals, ha d'impulsar un protocol d'actuació per dignificar les fosses comunes i les osseres als cementiris municipals i ha de destinar els recursos necessaris per dur a terme aquest protocol, si escau, amb la col·laboració dels ajuntaments respectius.

Barcelona, 3 de desembre de 2024